

**UCHWAŁA NR XI/76/2025
RADY GMINY RZAŚNIA**

z dnia 30 stycznia 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025 -2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.:Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), **Rada Gminy Rzaśnia uchwała, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025 - 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rzaśnia.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXXII/245/2022 Rady Gminy Rzaśnia z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 -2027.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

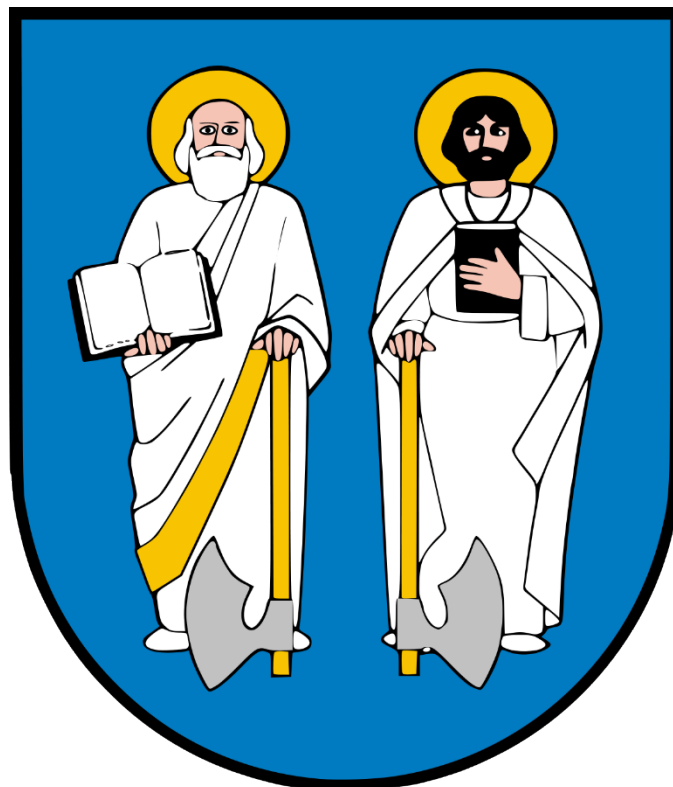
Przewodniczący Rady Gminy
Rzaśnia

Jarosław Popławski

Załącznik do uchwały Nr XI/76/2025

Rady Gminy Rząśnia

z dnia 30 stycznia 2025 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ GMINY RZAŚNIA
NA LATA 2025 - 2030**

Rząśnia 2025

I.	WSTĘP	3
II.	TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWE	4
III.	PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE	7
IV.	ADRESACI PROGRAMU	9
V.	DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE RZAŚNIA	10
1.	Struktura demograficzna Gminy Rzaśnia	10
2.	Analiza ankiety „PRZEMOC DOMOWA NA TERENIE GMINY RZAŚNIA”	11
VI.	WYKONAWCY PROGRAMU	18
VII.	ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ	19
VIII.	ZAŁOŻENIA DO PROGRAMU	25
1.	Cel realizacji programu	25
2.	Strategiczne metody działania:	25
IX.	PODSTAWOWE ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU	26
X.	REALIZACJA I EWALUACJA PROGRAMU	29

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE RZAŚNIA NA ROK 2025 - 2030.

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym osobowość, system wartości i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu. Dom rodzinny powinien być strefą bezpieczną, gdzie człowiek odczuwa akceptację, zrozumienie, gdzie nabieramy sił i chętnie tam wracamy. Jednak dla wielu, dom nie jest spokojną przystanią, jest miejscem niebezpiecznym, gdzie doznają cierpień fizycznych, psychicznych i emocjonalnych.

Warto podkreślić, że przemoc jest zjawiskiem społecznym i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym, nie ma żadnych granic więc dotyczy szeroko rozumianego społeczeństwa w tym szczególnie rodziny. Przemoc wobec najbliższych związana jest ze zwykłym, codziennym przejawem funkcjonowania rodziny, a jej występowanie jest częste i na tyle powszechne, że zjawisko to jest aprobowane kulturowo, a ofiary przemocy często pozostają z tym problemem same. Brak w nich siły, aby przerwać „koło” przemocy, przyzwyczajają się do istniejącego stanu rzeczy, aż w końcu zanika w nich nadzieja na zmianę swojego losu. Ofiary przemocy często nie mają wsparcia ze strony bliskich-rodziny, przyjaciół, znajomych oraz brak im wiedzy na temat form pomocy i instytucji, które świadczą pomoc i wsparcie. Nikt nie zasługuje na bicie, krzywdzenie, maltretowanie czy uwłaczanie godności, bez względu na co zrobił czy powiedział. Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać, bić innych. Przyczyny pozostawiania ofiar przy sprawcy, wynika przede wszystkim z ich zależności od oprawcy, z trudności mieszkaniowych, przekonań kulturowych, religijnych, nacisków jakim są poddawane ofiary ze strony sprawcy, a także rodziny, przyjaciół lub znajomych, sąsiadów. Ponadto ogromną rolę odgrywają więzi emocjonalne. Osoba doświadczająca przemocy w całym jej cyklu wierzy w to, że sprawca nie chciał, kocha, ale nie umie wyrażać tej miłości. Często też tłumaczy zachowanie oprawcy. Przemoc to nie tylko działania pozostawiające siniaki, złamania czy oparzenia, to także poniżanie, krytyka, kontrolowanie, obelgi i izolowanie.

Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przyjętym w listopadzie 2024 roku „przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku”¹

Badania i statystyki wskazują, że wpływ na występowanie przemocy ma: dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia, uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie a także coraz częściej używanie substancji psychoaktywnych². Przyczyny stosowania przemocy to nie tylko uzależnienie od alkoholu, lecz mogą one wynikać z przyczyn osobistych, frustracji, stresu, zaburzeń psychicznych, braku więzi

¹ Rządowy Program Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej na lata 2024-2030 Warszawa 2023 Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. Poz. 1232

² Rządowy Program Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej na lata 2024-2030 Warszawa 2023 Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. Poz. 1232

emocjonalnych. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w społeczeństwie w którym żyjemy.

Przemoc domowa może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Na terenie gminy Rząśnia przemoc domowa występuje niezależnie od sytuacji materialnej czy poziomu wykształcenia.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony jej ofiar, zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębiania społecznej świadomości tworzy się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Rząśnia na rok 2025 - 2030, zwany dalej Programem.

II. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWE

Przemocą domową określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r. Poz. 1673 tj.) definiuje przemoc domową, przemoc domową należy rozumieć jako **„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:**

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”³

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. W świetle polskiego prawa przemoc domowa jest przestępstwem, które w zależności od tego czy jest jednorazowym lub się powtarza, jest ścigana na podstawie artykułów kodeksu karnego. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną, seksualną, po przemoc ekonomiczną, a w ostatnich latach pojawiła się cyberprzemoc, która jest wykorzystywana wśród młodego pokolenia. Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

---

³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy domowej

- a) **Przemoc fizyczna** - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia, popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie,
- b) **Przemoc seksualna** - wymuszenie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych przez ofiarę praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (np. sprawca stosuje przemoc grozi użyciem przemocy, żeby zmusić ofiarę do stosunku, może zostać skazany za gwałt).
- c) **Przemoc psychiczna** - nazywana również zimną, to umyślne agresywne działania, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u ofiary pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Zachowania sprawcy mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (m.in.: wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami).
- d) **Przemoc ekonomiczna** - przejawia się w uniemożliwieniu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- e) **Zaniedbanie** - stan ciągłego niezaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób zależnych.
- f) **Cyberprzemoc** - jest to akt agresji za pośrednictwem e-meili, komunikatorów internetowych, wiadomości tekstowych lub graficznych przesłanych na telefon komórkowy lub stronach internetowych

W środowiskach, w których osoby doznają przemocy fizycznej , przechodzą przez trzy fazy cyklu przemocy:

- a) **Faza narastania napięcia** - w tej fazie cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, prowokacje sytuacji do konfliktów
- b) **Faza ostrej przemocy** - następuje jest wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych
- c) **Faza miodowego miesiąca** - to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Czynniki sprzyjające przemocy:

- a) **Dziedziczone wzorce przemocy** - Przemoc stosowana w rodzinie często jest przekazywana z pokolenia na pokolenia tzw. dziedziczenie przemocy. Dzieci wychowujące się w rodzinie w której występuje przemoc i są świadkami stosowania przemocy, uważają, że najlepszą formą rozwiązywania konfliktów jest zastosowanie przemocy- bicie, kopanie.

- b) **Normy społeczne i kulturowe** - Przemoc domowa w wielu środowiskach jest akceptowana, akceptuje bicie, stosowanie kar cielesnych a najczęstszymi ofiarami są dzieci i kobiety lecz w ostatnim czasie również mężczyźni. Panuje przekonanie, że wszystko co dzieje się w rodzinie pozostaje w rodzinie, postępowanie to powoduje, że sprawca czuje się bezkarnie a ofiara bezradnie. W środowisko, które akceptuje przemoc, ofiary nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc innych osób, natomiast sprawca nie musi się obawiać ingerencji osób spoza rodziny.
- c) **Uzależnienia i nadużywanie alkoholu lub innych środków odurzających** - większość osób, które stosują przemoc domową jest pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających. Substancje te osłabiają kontrolę nad własnym zachowaniem, zwiększa agresję, gniew, błędną interpretację zachowań innych osób. Wielu sprawców wykorzystuje stan bycia nietrzeźwym jako usprawiedliwienie swojego zachowania.
- d) **Środowisko społeczne** - czynnikiem sprzyjającym stosowania przemocy jest stres związany z sytuacją ekonomiczną i socjalną rodziny. Problemy finansowe związane z bezrobociem, sytuacja zdrowotna lub mieszkaniowa

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy domowej wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

III. PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE

Podstawowym dokumentem regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest:

Dokumenty prawa międzynarodowego:

- a) Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie.
- b) Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku.
- c) Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja A/RES/48/104 Zgromadzenia Ogólnego ONZ
- d) Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.
- e) Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r.
- f) Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961),

Akty prawne krajowe:

- a) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.
- b) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.Dz. U. Z 2024r r. poz. 1673)
- c) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2024r., poz. 1283 z późn. zm.)
- d) Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj.Dz.U.z2024r.Poz. 1465 z późn. zm.)
- e) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2023r. Poz.2809 z późn. zm.)
- f) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023r. Poz. 2151 z późn. zm.)
- g) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r.o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2024r., poz. 917)
- h) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2024r. Poz. 145 z późn. zm.)
- i) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.);
- j) Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023r. Poz. 1939 z późn. zm.).
- k) Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U z 2024r. Poz. 1568 ze późn. zm.)
- l) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r Kodeks Karny (tj. Dz. U z 2024r. Poz. 17 z późn.zm)
- m) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (tj. Dz.U. z 2024r. Poz. 737 z późn. zm.)
- n) Ustawa z dnia 7 września 1991r. O systemie oświaty (tj.Dz.U.z 2024r. Poz. 737 z późn.zm.)

Rozporządzenia wykonawcze:

- a) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- b) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.
- c) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doświadczających przemoc domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.
- d) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.
- e) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia

rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.

- f) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.
- g) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
- h) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.
- i) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.
- j) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Akty prawa miejscowego :

- a) Uchwała Nr XXXII/246/2022 Rady Gminy Rząśnia z dnia 30 marca 2022r. W sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rząśnia na lata 2022-2027.
Uchwała NR VIII/48/2024 Rady Gminy Rząśnia z dnia 15 listopada 2024r. W sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rząśnia na lata 2025-2027.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program jest skierowany do mieszkańców Gminy Rząśnia, w szczególności do :

- 1) osób doznających przemocy domowej, w tym:
  - a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
  - b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
  - c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
  - d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
  - e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
  - f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
  - g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
  - h) małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- 2) sprawców przemocy w rodzinie;
- 3) osób stosujących przemoc domową;
- 4) świadków przemocy domowej;
- 5) przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy;
- 6) społeczności lokalnej.

V. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE RZĄŚNIA

1. Struktura demograficzna Gminy Rząśnia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w celu określenia skali zjawiska i form przemocy, jakie są przyczyny stosowania przemocy domowej, ocenie prowadzonych działań profilaktycznych a także wskazaniu, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym problemem.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024r. liczba ludności Gminy Rząśnia wynosi 4.973 osób w tym : 50,33% stanowią kobiety a 49,67% stanowią mężczyźni.

Liczba mieszkańców ogółem - 4.973 w tym :

- 1) Kobiet - 2.503

przedział wiekowy:

- a) dzieci i młodzież do 17 rż - 474
- b) od 18 do 60 lat - 1.410
- c) powyżej 60 rż - 619

2) Mężczyzn - 2.470

przedział wiekowy:

- a) dzieci i młodzież do 17 rż - 506
- b) od 18 do 60 lat - 1.620
- c) powyżej 60 rż - 344

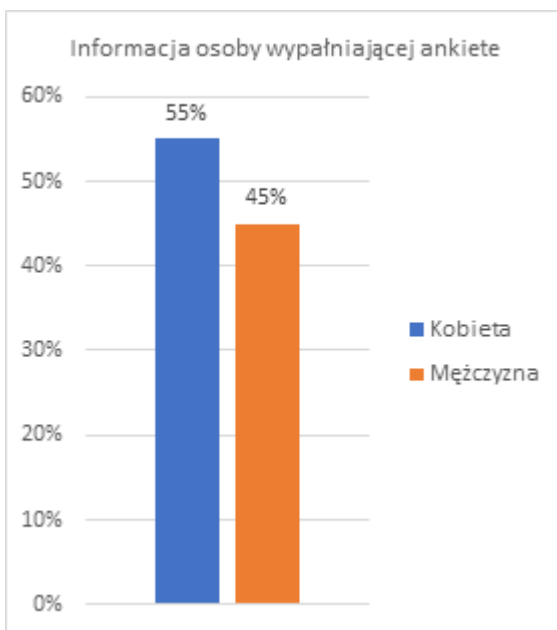
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rząśnia na dzień 31.12.2024r.

2. Analiza ankiety „PRZEMOC DOMOWA NA TERENIE GMINY RZAŚNIA”

W celu prawidłowego zaplanowania działań, należało dokonać diagnozy środowiska, wobec tego została przeprowadzona ankieta " PRZEMOC DOMOWA NA TERENIE GMINY RZAŚNIA"

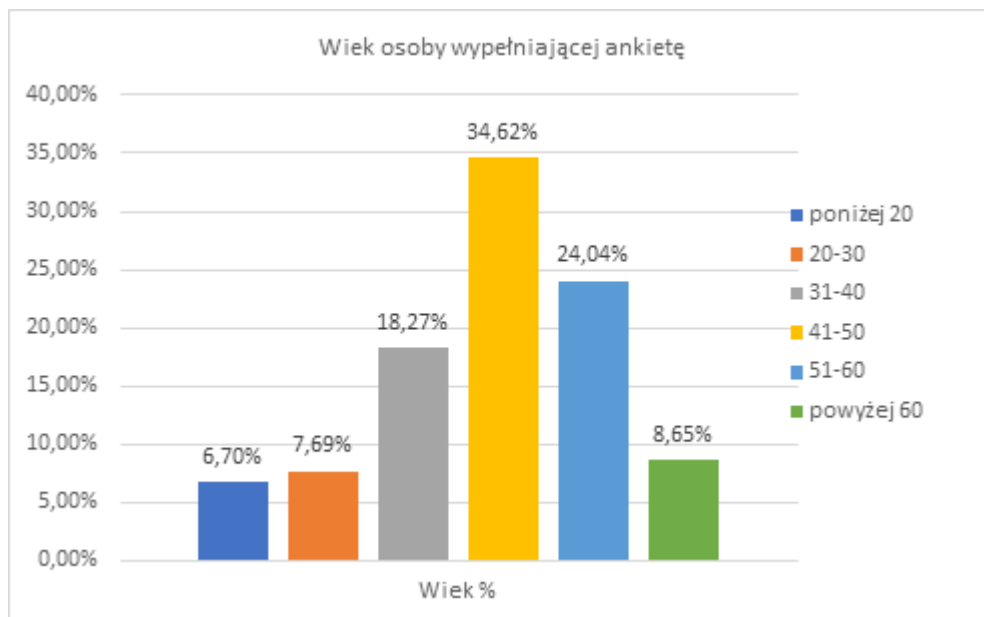
Do analizy wykorzystano 104 wypełnionych anonimowo ankiet, uzyskane odpowiedzi przedstawiają się następująco:

Wykres 1

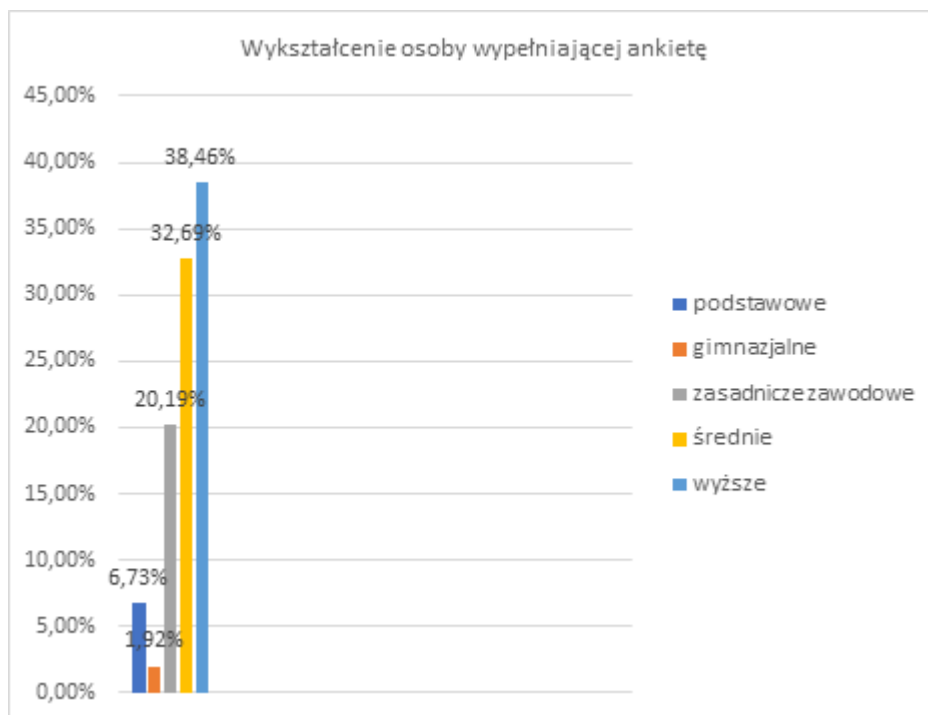
źródło danych : badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Wykres 2

źródło danych : badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Wykres 3

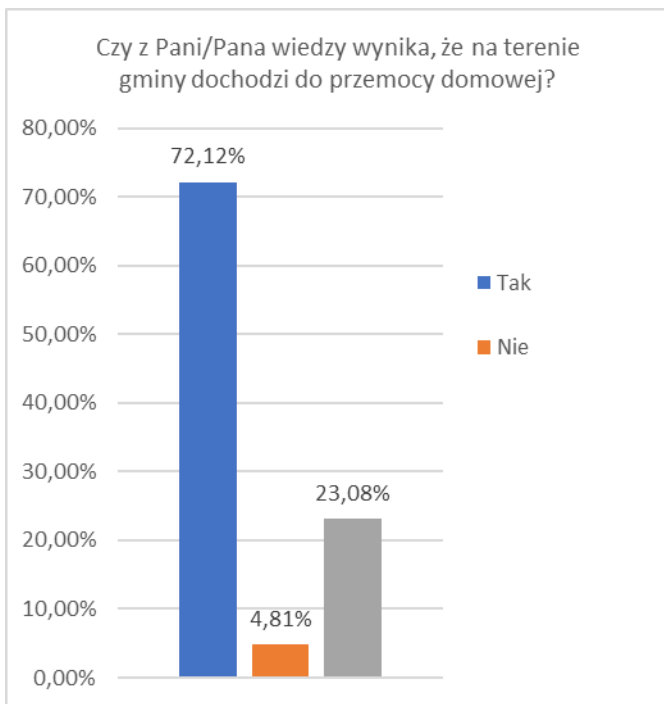

źródło danych : badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Udział w badaniach wzięło 2,09% mieszkańców tj 104 badanych z tego : 50,33% kobiet i 49,67% mężczyzn, większość badanych było w przedziale wiekowym 41-50 lat (34,62%) i 51-60 lat (24,04%) z wykształceniem wyższym 38,46%, i średnim 32,69%

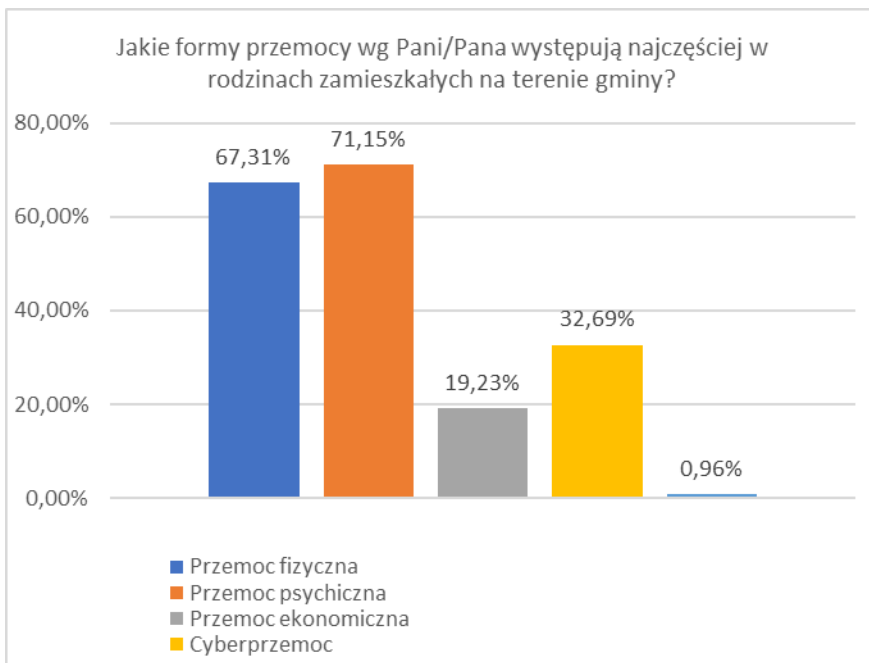
W badaniach najpierw zapytano mieszkańców czy znają przypadki stosowania przemocy w rodzinie oraz jakie formy przemocy występują w środowisku lokalnym.

Wykres 4

źródło danych : badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

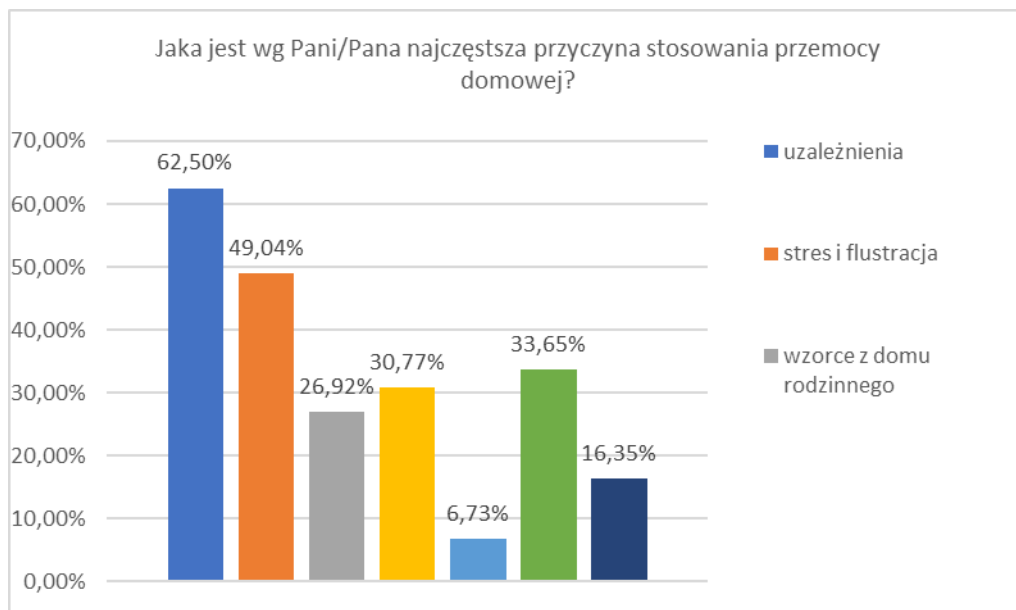
Wykres 5

źródło danych : badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Większość badanych w 72,12% stwierdziła, że dochodzi do przemocy domowej, 23,08% nie posiada takiej wiedzy a 4,81% stwierdziło że nie ma przemocy. Najczęstszą formę przemocy wymienili ; psychiczna 71,15%, fizyczna 67,31%, przemoc ekonomiczna 19,23%., cyberprzemoc 32,69% i 0,96% przemoc seksualna i naruszenie intymności.

Wykres 6

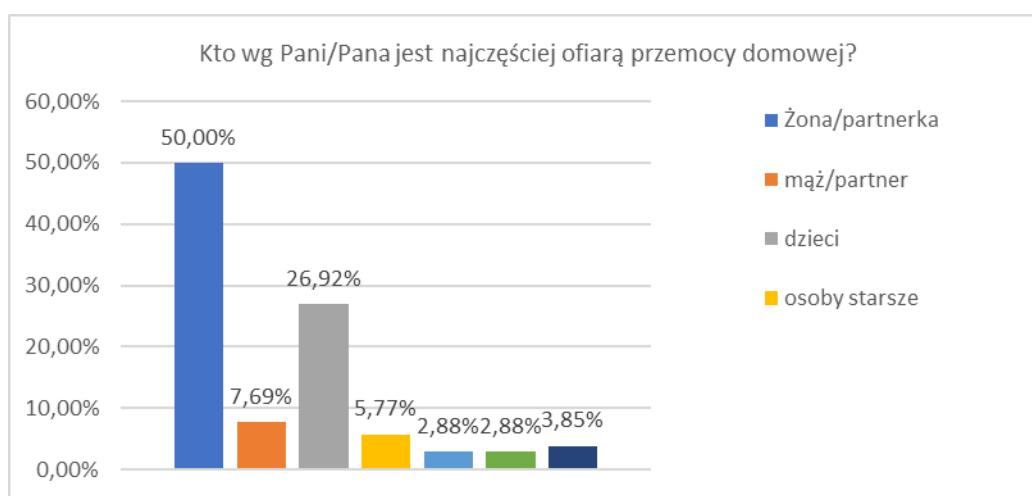

źródło danych : badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Zdaniem respondentów najczęstszą przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie 62,50% oraz stres i frustracja 49,04%. Anketowani wymienili również inne formy przemocy ; brak umiejętności rozwiązywania konfliktów 30,77%, wzorce z domu rodzinnego 26,92%, brak komunikacji w rodzinie 33,77%, negatywny wpływ środowiska 16,35% oraz konflikt międzypokoleniowy 6,73%.

Zwrócono się z prośbą do anketowanych o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Odpowiedzi przedstawiają się następująco:

Wykres 7

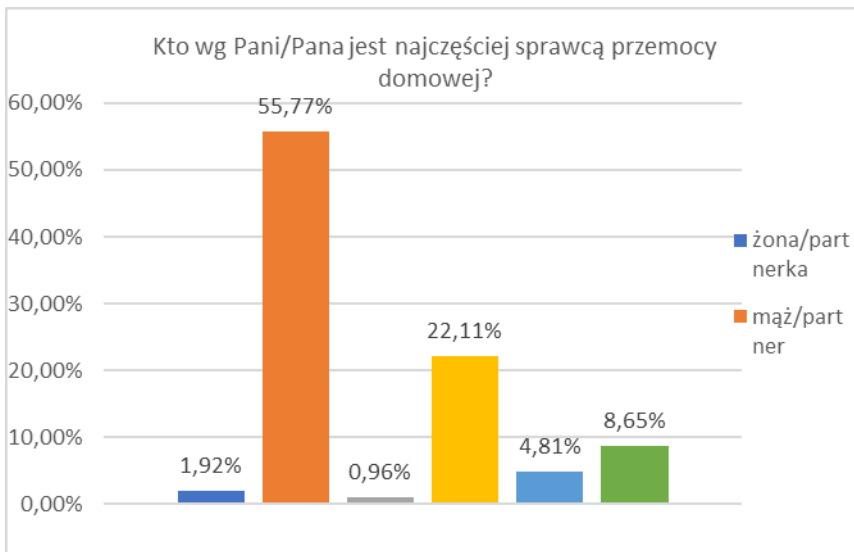

Źródło danych: badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Według badanych najczęstszą ofiarą przemocy domowej jest żona/partnerka 50,00%, dzieci 26,92%, wskazali

również, że ofiarami mogą być mąż/partner 7,69%. W najmniejszym stopniu przemocą dotknięci są osoby starsze 5,77% i osoby niepełnosprawne 2,88%.

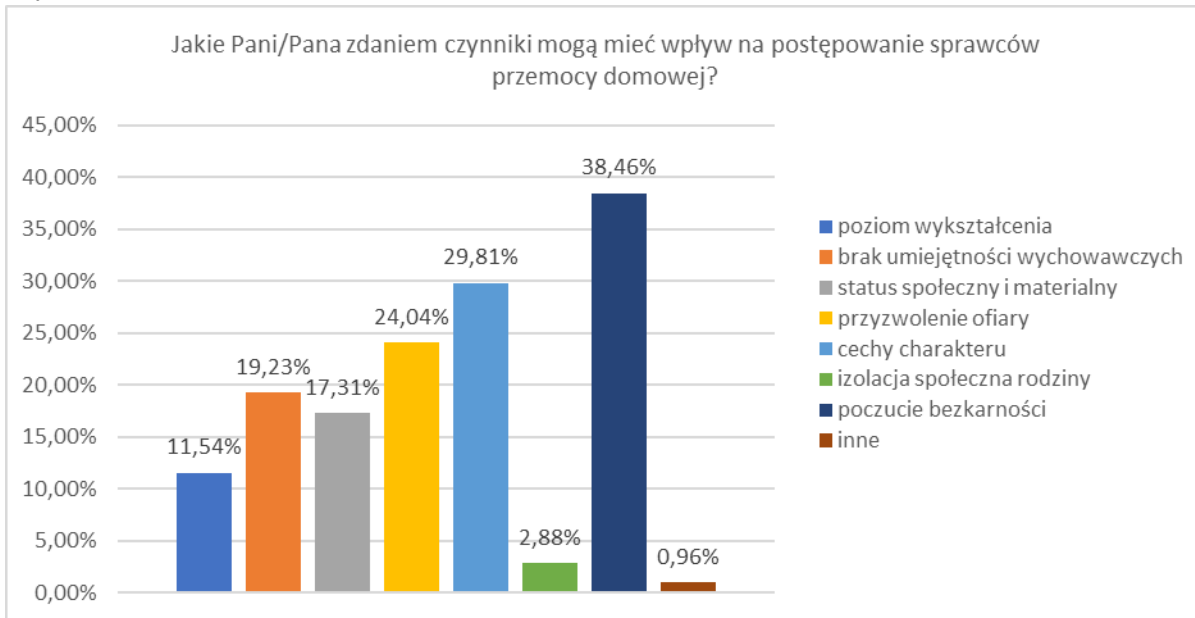
Wykres 8

Źródło danych: badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Z danych wynika, że sprawcą przemocy domowej jest zazwyczaj mąż/partner 55,77% lub ojciec 22,11% do grona sprawców zaliczono także partnera/kę 8,65%, matkę 4,81%, żonę 1,92%, dzieci 0,96%

Wykres 9.

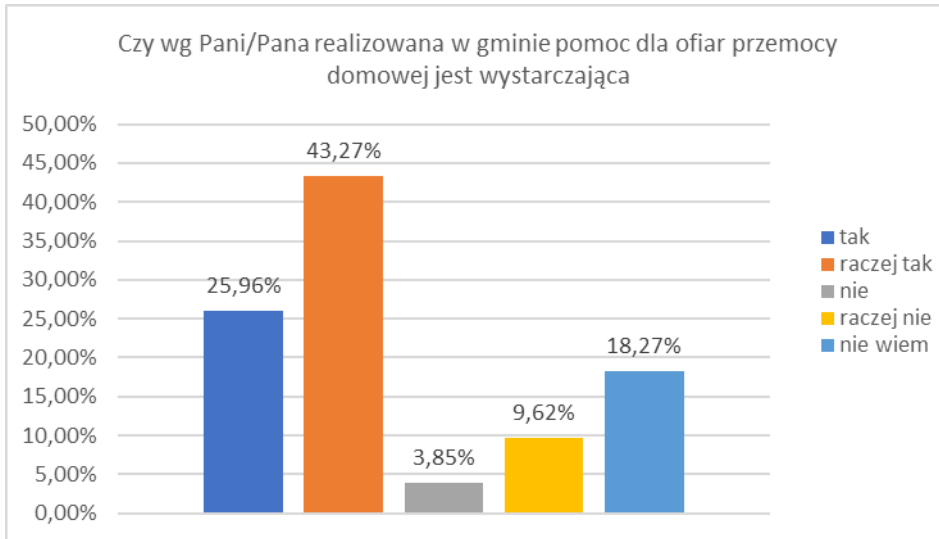

Źródło danych: badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Zdaniem większości respondentów czynnikami mającymi szczególnie mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy domowej są poczucie bezkarności – 38,46%, cechy charakteru – 29,81%, przyzwolenie ofiary na stosowanie przemocy wobec siebie 24,04%, brak umiejętności wychowawczych – 19,23%. Ankietowani wskazali również, że duże znaczenie mają status społeczny i materialny odpowiedzi takiej treści stanowiły – 19,23%. Według respondentów najmniejszy wpływ na postępowanie sprawców mają : poziom wykształcenia –

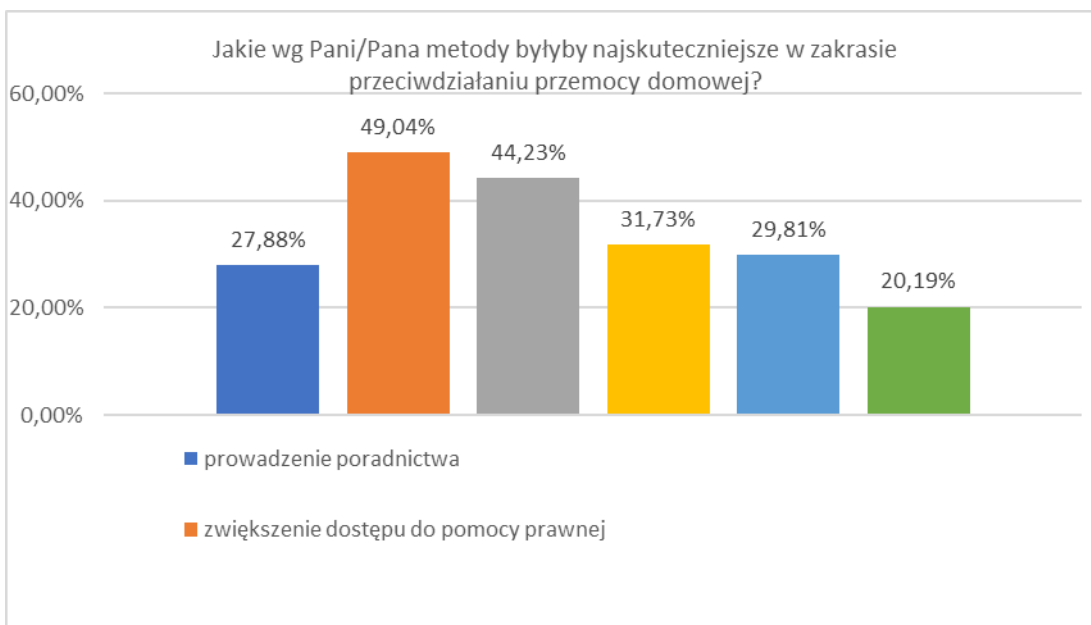
11,54%, izolacja społeczna 2,88%. oraz inne 0,96% W ankiecie znalazły się pytania pozwalające ocenić działania na rzecz ofiar przemocy w rodzinie i określić jakie działania byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałaniu przemocy.

Wykres 10

Źródło danych: badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

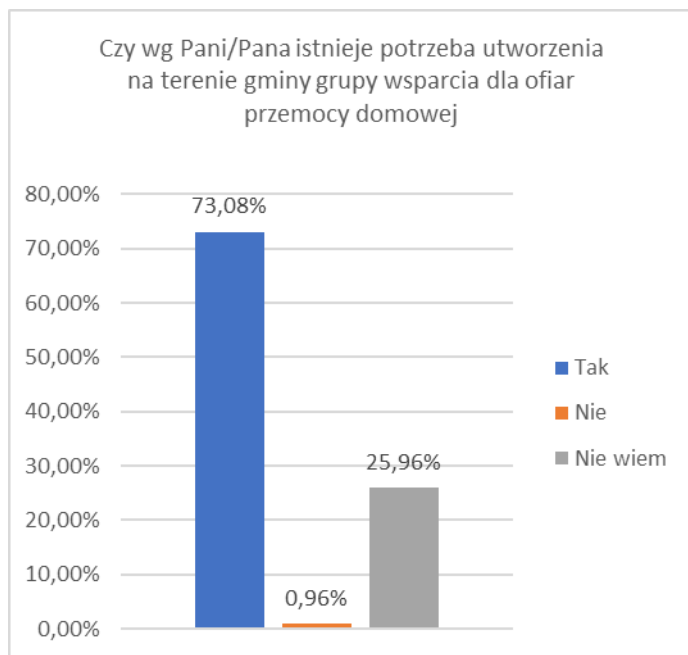
Wykres 11.

Źródło danych: badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

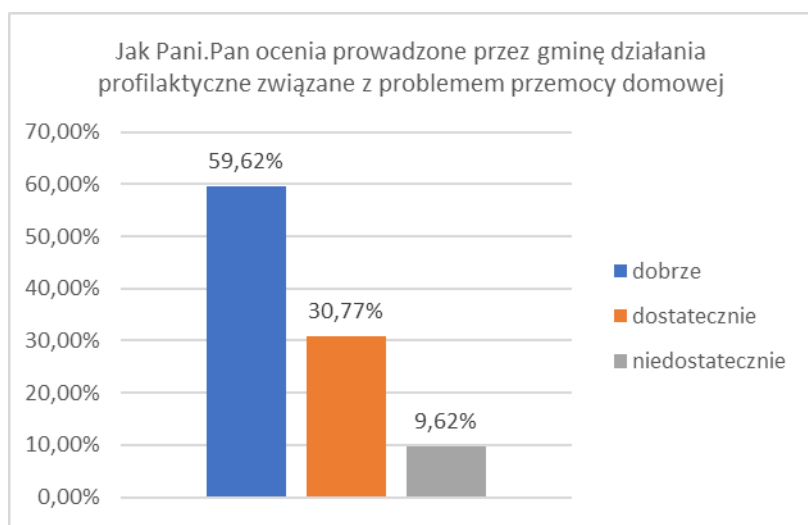

Wykres 12

Źródło danych: badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Wykres 13

Źródło danych: badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Respondenci uznali, że aby skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy osobom dotkniętym przemocą domową zwiększyć dostęp do pomocy prawnej – 49,04%, oraz prowadzić skuteczną profilaktykę przemocy wśród dzieci i młodzieży – 44,23%. Znaczna grupa uważa, że należy zwiększyć dostępność do spotkań terapeutycznych i grup wsparcia – 31,73%. Z badań wynika, że ponad połowa respondentów uważa, że istnieje potrzeba utworzenia na terenie gminy grupy wsparcia dla ofiar przemocy 73,08%.

Większość badanych 59,62% oceniła, że działania gminy podejmowane w związku z przemocą w rodzinie są dobre. Jedynie 30,77% respondentów oceniła je dostatecznie. Duża grupa bo aż 9,62% biorczych udział w badaniach uznała, że działania realizowane w tym zakresie są niedostateczne.

Kolejnym elementem ukazującym skalę przemocy domowej są dane opracowane na podstawie Zespołu Interdyscyplinarnego zebrane w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2022 — 2024 przez instytucji

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego		
	2022r.	2023r.	2024r.
Razem	3	5	10
Policja	3	4	7
GOPS	0	1	3
Oświata	0	0	0
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Rząśnia. Dane te jednak nie oddają w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy Rząśnia.

Zjawisko to jest powszechne, jednak nie zawsze jest ujawniane i prawidłowo diagnozowane. W latach 2022 - 2024 zauważalna jest tendencja wzrostowa osób szukających wsparcia i pomocy w sytuacjach przemocy domowej. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej i zwiększają gotowość domniemanych ofiar przemocy do ujawniania takich spraw. Również instytucje powołane do pomocy ofiarom przemocy wykonują w tym zakresie większą aktywność.

VI. WYKONAWCY PROGRAMU

Instytucje funkcjonujące na terenie Gminy Rząśnia, świadczące pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej to, w szczególności:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rząśni
- 2) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie - Dzielnicowy
- 5) Gminne Placówki Oświatowe
- 6) Gminny Ośrodek Zdrowia w Rząśni

Podmioty współpracujące w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej :

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie,
  - a) Punkt Poradnictwa Specjalistycznego
- 2) Sąd Rejonowy w Wieluniu,
- 3) Kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 4) Dyrektorzy, nauczyciele, pedagodzy, psychologzy zatrudnieni w placówkach oświatowych,
- 5) Lekarze i pielęgniarki,

- 6) Pracownicy socjalni,
- 7) Policja,
- 8) Pracownicy Urzędu Gminy w Rzaśni,
- 9) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Pajęcznie.

VII. ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową pomocy prawnej, miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie grup wsparcia.

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W RZAŚNI

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji.

Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy domowej. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

1. diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
2. udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
3. organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
4. zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb, schronienie w całonocnej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy domowej,

5. może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno — edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
6. wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 06.09.2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
7. Pracownicy socjalni, przedstawiciele pomocy społecznej są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej nie zamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo — wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.
8. Procedura odebrania dzieci

GMINNY OŚRODEK ZDROWIA W RZAŚNI

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

1. umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
2. poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
3. wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły fizycznej, poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
4. powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała) Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 06.09.2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
5. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub

ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej nie zamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo — wychowawczej.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W PAJĘCZNI

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

1. udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy, organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby. Podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, środków przymusu bezpośredniego, zatrzymania i izolowania od ofiary przemocy
2. przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego.
3. przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach nie cierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa, podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno-pomocową
4. wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 06.09.2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Funkcjonariusz policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.
5. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej nie zamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo — wychowawczej.

PLACÓWKI OŚWIATOWE

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomaganie wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

1. przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,
2. diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową
3. udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
4. organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
5. udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,
6. wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 06.09.2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W sytuacji gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

1. diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową
2. udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową
3. organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
4. może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz informuje te osoby

o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno — edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domowej,

5. wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 06.09.2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY I GRUPY DIAGNOSTYCZNO – POMOCOWE

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez

6. diagnozowanie problemu przemocy domowej,
7. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
8. inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową,
9. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
10. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy diagnostyczno-pomocowej należy, w szczególności:

11. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej,
12. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
13. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

VIII. ZAŁOŻENIA DO PROGRAMU

1. Cel realizacji programu

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej,

1. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy domowej i dostępności pomocy,
2. Rozwijanie i usprawnianie interdyscyplinarnego systemu interwencji i wsparcia rodziny dotkniętej przemocą poprzez podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy.

Cel pośredni programu:

1. Rozwój specjalistycznej oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc.
2. Wzrost ilości przeszkolonych osób z zakresu udzielania pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.
3. Spadek liczby sprawców przemocy, a także rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
4. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy —podniesienie poziomu wiedzy, rozwijanie empatii, odpowiedzialności i kompetencji społecznych wobec problemu przemocy,
5. Stała edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, broszury.

2. Strategiczne metody działania:

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy domowej
2. Ochrona ofiar przemocy domowej poprzez wsparcie: medyczne, prawne, socjalne i psychologiczne.
3. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy domowej.
4. Zamieszczenie na tablicach informacji o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy.
5. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych realizujących zadania z zakresu przemocy domowej.

Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy domowej.

IX. PODSTAWOWE ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU

ZADANIE 1

CEL 1 : Profilaktyka i Edukacja ; poszerzanie wiedzy mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy domowej				
Lp.	zadanie	realizatorzy	czas realizacji	Wskaźnik
1.	Rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych,	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy, Policja, GKRPA, placówki oświatowe	2025-2030	- liczba opracowanych informacji; - liczba publikacji.
2.	Udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy, Policja, GKRPA, placówki oświatowe	2025-2030	- liczba opracowanych informacji; - liczba publikacji.
3.	Rozpowszechnianie broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy,	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe	2025-2030	- liczba opracowanych informacji; - liczba publikacji.
4	Umieszczenie w internecie oraz na tablicach ogłoszeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzędni informacji o lokalnym systemie wsparcia osób dotkniętych przemocą,	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy, GKRPA,	2025-2030	- liczba opracowanych informacji; - liczba publikacji.

CEL 2 : Profilaktyka i Edukacja ; poprawa jakości działań profilaktycznych

1.	Podnoszenie kwalifikacji, zwiększanie wiedzy, udział w specjalistycznych szkoleniach, organizowanie szkoleń dla osób zainteresowanych w zakresie przeciwdziałaniu przemocy domowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Gminny Ośrodek Zdrowia, Policja	2025-2030	- liczba przeszkolonych osób - liczba zrealizowanych szkoleń
2	Wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskami lokalnymi i placówkami, uczestniczenie w konferencjach, naradach i seminariach.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Gminny Ośrodek Zdrowia, Policja	2025-2030	- Liczba uczestniczących osób - liczba przeprowadzonych szkoleń

ZADANIE 2**CEL 1. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przemocy domowej.**

1.	Zapewnienie Prowadzenie działań na rzecz dzieci i rodzin z problemem przemocy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Gminny Ośrodek Zdrowia, Policja, Placówki oświatowe	2025-2030	- Liczba szkół -liczba zorganizowanych spotkań
2.	Współdziałanie w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy domowej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Gminny Ośrodek Zdrowia, Policja	2025-2030	Liczba osób objętych poradnictwem ogółem w tym - medycznym, - psychologicznym, - prawnym socjalnym, - zawodowym, - rodzinnym

ZADANIE 3

CEL 1.Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy domowej.				
1.	Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy domowej poprzez udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy domowej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinary, GKRPA, Gminny Ośrodek Zdrowia, Policja	2025-2030	- Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” - A sporządzonych przez : - GOPS, - Policję, - GOZ, - Oświatę, - GKRPA - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” - liczba osób objętych procedurą” Niebieskiej Karty” wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową - liczba wypełnionych „ Niebieska Karta- D” - liczba postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową
2.	Organizowanie cyklicznych szkoleń, narad, konferencji z zakresu procedury „Niebieska karta” i zjawiska przemocy domowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinary, GKRPA, Policja	2025-2030	Liczba zorganizowanych - szkoleń, - konferencji - narad - liczba uczestników
3.	Przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjno — edukacyjnych dotyczących infrastruktury placówek pomocowych (informatory, ulotki, plakaty),	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinary,	2025-2030	Liczba przygotowanych - plakatów, - ulotek, - informatorów
4.	Prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej przy współpracy innych organizacji i instytucji.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy Zespół Interdyscyplinary, GKRPA, Gminny Ośrodek Zdrowia, Policja	2025-2030	- Liczba zorganizowanych sesji terapeutycznych - liczba osób uczestniczących
5.	Opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy Zespół Interdyscyplinary, GKRPA, Gminny Ośrodek Zdrowia, Policja	2025-2030	- liczba opracowanych materiałów - liczba udostępnionych materiałów

	doświadczania przemocy domowej,			
6.	Wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń oraz osób fizycznych realizujących zadania w zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Gminny Ośrodek Zdrowia, Policja	2025-2030	- Liczba udziału w realizowaniu zadań - liczba osób zaangażowanych
7.	Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez programy profilaktyczne.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Placówki oświatowe	2025-2030	Liczba instytucji - szkoły - biblioteka publiczna - liczba uczestniczących dzieci

X. REALIZACJA I EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025-2030 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu przyjętego Uchwałą Nr XXXIII/245/2022 Rady Gminy Rząśnia z dnia 30 marca 2022r. Ważnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez Gminę na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają ich skuteczność zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań prewencyjnych. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie, z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Zadaniem programu jest dążenie do integracji i aktywizacji specjalistów i instytucji w obrębie poszczególnych jego zadań w celu skuteczniejszej i kompleksowej pomocy ofiarom z jednoczesnym, pakietem działań, adresowanych do sprawców.

Problemu przemocy domowej nie rozwiąże się w wyniku jednostronnie podjętych działań, np. tylko spotkań z psychologiem lub prawnikiem czy też odseparowaniem sprawcy przemocy. Zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie powinno opierać się na:

1. Interdyscyplinarności działań instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem i zapobieganiem problemowi przemocy
2. Informowaniu społeczeństwa
3. Profesjonalizmie osób pomagających
4. Stałym podnoszeniu kwalifikacji pracowników realizujących działania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

„ W pomocy rodzinom, w których występuje przemoc, jest niezwykle istotne, aby interwencja pociągała za sobą dalsze działania; ważne jest aby odpowiednie służby i instytucje podejmowały dalsze kroki jak najszybciej, zmierzające do trwałego zatrzymania przemocy.

Jeżeli to nie nastąpi to dla osoby krzywdzącej będzie to informacja: tak może być (nic się nie dzieje dalej, nie ma konsekwencji, więc nic takiego strasznego nie zrobiłem/am. Celem pomocy w kryzysie jest rozpoznawanie najpilniejszych potrzeb rodziny (np. zdrowotnych, bytowych, prawnych, psychologicznych, itp.), pomoc w ich zaspokajaniu, oraz budowanie systemu wsparcia dla tej rodziny- zgodnie z potrzebami, w oparciu o odpowiednie służby i instytucje. Pomoc i wsparcie w przypadku przemocy w rodzinie wymaga współpracy wielu służb i specjalistów".

Za realizację poszczególnych zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej Gminy Rząśnia na lata 2025-2030 odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rząśni, który realizuje zadania przez instytucje i organizacje wchodzące w skład Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy, w tym głównie członków Zespołu Interdyscyplinarnego, którego skład zarządzeniem określa Wójt Gminy Rząśnia. Program finansowany jest ze środków własnych gminy, pozostających w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rząśni, budżetu państwa.

Na realizację programu w roku 2025 przewidziano środki finansowe w wysokości 37.100,00zł. oraz 2.900,00 na działalność ośrodka wsparcia.